

KWK Żory

Historia

Zakład „Żory” (początkowa nazwa „Świerklany w budowie”) położony na terenie miast: Żory, Jastrzębie, Rybnik oraz gminy Świerklany. Pierwsze prace udostępniające projektowanej kopalni „Świerklany” rozpoczęto w 1974 r. W pierwszym etapie drążono przekopy udostępniające na poz. 400 m od strony kopalni „Jankowice” oraz 580 m i 705 m od strony kopami „Borynia”. Eksploatację rozpoczęto 04.12.1979 r. Decyzję o całkowitej likwidacji zakładu podjęto w maju 1996 r. Proces likwidacji wyrobisk zakończono w 1997 roku.

Geologia

W budowie geologicznej terenu biorą udział utwory czwartorzędowe, trzeciorzędowe i karbońskie. Dokumentowane złoża leży na zachodnim skrzydle niecki głównej, na północ od siodła Jastrzębia, a po wschodniej stronie nasunięcia orłowskiego. Złoża to charakteryzuje się bardzo skomplikowaną budową tektoniczną. Wyróżnia się tutaj elementy tektoniki ciągłej, a więc formy synklijalne i antyklijalne oraz nieciągłej: uskoki normalne i odwrócone. W obrębie górotworu karbońskiego występują dwa systemy dyslokacji nieciągłych:

- dyslokacje o kierunku zbliżonym do południkowego,
- dyslokacje o kierunku zbliżonym do równoleżnikowego.

Nasunięcie orłowskie ogranicza złoża od strony zachodniej. Biegnie ono z SSW na NNE, z amplitudą przemieszczenia około 1100 m. Nachylenie płaszczyzny tego zaburzenia waha się w granicach 55 do 65⁰ a strefa nasunięcia, wypełniona druzgotem skalnym, ma szerokość 10 do 30 m. W sąsiedztwie nasunięcia, w strefie o szerokości 200 do 300 m, warstwy karbońskie są silnie zaburzone i stromo zalegające, z upadami dochodzącymi do 85⁰.

Uskok północny przebiega przez całe pole z północnego-zachodu na południowo-wschód i zrzuca warstwy w kierunku północnym od 70 do 130 m.

Uskok graniczny konturuje złoża od strony wschodniej i zrzuca warstwy w kierunku wschodnim od 80 do 200 m.

Uskok gogołowski III przebiega południkowo, jego zrzut na południu osiąga wartość 30 m a na północy zmniejsza się do 12 m i zmienia kierunek zrzutu na wschodni.

Uskok przekątny biegnie przez południowo-wschodnią część obszaru w kierunku na SEE, wykazując zrzut od 50 do 100 m.

System równoleżnikowy reprezentowany jest przez strefę zaburzoną składającą się z kilku nasunięć o amplitudzie do kilkunastu metrów.

Nasunięcie skrzeczkowickie I przesuwa warstwy na północ w granicach 25 m do 30 m.

Nasunięcia skrzeczkowickie II i III mają przebieg SWW-NEE. W kierunku wschodnim łączą się w jedno, stopniowo wygasające. Amplitudę nasunięć oszacowano na 40 m.

Oprócz wymienionych dyslokacji, złożę poprzecinane jest szeregiem uskoków normalnych i odwróconych, które mają przebieg południkowy i równoleżnikowy. Zrzuty ich wahają się od 3,0 do 30,0 metrów.

Górnictwo

Na obszarze górniczym eksploatowano pokłady 313/1, 315/1, 318/1, 325/1, 325/2, 325/3, 327/1-2, 327/4, 327/5, 357/1, 358/1, 358/2-3 o średniej grubości od 0,9 do 3,5 m.

Prace wydobywcze były prowadzone na dwóch poziomach 580 i 705 m.

W pokładach: 336/2, 344/4, 346/1, 347/1 i 361/1 wykonano tylko pojedyncze wyrobiska o charakterze badawczym.

Zagrożenia zapadliskowe

Na obszarze górniczym kopalni nie prowadzono płytkiej eksploatacji węgla kamiennego będącej przyczyną powstawania zagrożeń zapadliskowych.